

Bedre statistik om flygtninge og indvandrere

Redegørelse fra arbejdsgruppen
til forbedring af statistikken
over flygtninge og indvandrere

Betænkning nr. 1214
Marts 1991

Bedre statistik om flygtninge og indvandrere

Pris: 50,00 kr. inkl. 22% moms

Publikationen kan købes i boghandelen eller hos

Statens Informationstjeneste
Postboks 1103, 1009 København K.,

Publikationen kan også købes hos

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø
Telefon 31 29 82 22, lokal 2177
Ekspeditionsgebyr: 20 kr.

Trykt på genbrugspapir

Fi 01-562-bet

ISBN 87-503-8980-7

Marts 1991

Oplag: 1300

Danmarks Statistiks trykkeri, København

Indholdsfortegnelse

Side

0. Sammenfatning	5
1. Indledning	
1.1. Arbejdsgruppens nedsættelse	7
1.2. Arbejdsgruppens formål	7
1.3. Arbejdsgruppens sammensætning	7
2. Hvilke spørgsmål skal statistikken kunne besvare?	
2.1. Hvilke grupper skal statistikken vedrøre?	10
2.2. Hvad mangler, for at de ønskede grupper kan opgøres statistisk?	18
2.3. Hvilke oplysninger skal kunne knyttes til de afgrænsede grupper?	19
2.4. Fremskrivninger	21
2.5. Udgifter	21
3. Kilder	
3.1. Den eksisterende statistik	23
Yderligere muligheder i eksisterende oplysninger	25
3.2. Andre informationskilder	25
Direktoratet for Udlændinge	25
Dansk Flygtningehjælps register	26
4. Hvordan kan de manglende oplysninger fremskaffes?	
4.1. Asylansøgere	27
4.2. Opholdsgrundlag	27
4.3. Kobling af personnummer og opholdsgrundlag	28
4.4. Den praktiske gennemførelse	29
4.5. Supplerende oplysninger	31
4.6. Økonomi	32

5. Tidshorisonter og ressourcekrav

5.1.	Første fase	33
5.2.	Anden fase	33
5.3.	Tredie fase	34
5.4.	Udgiftsoplysninger	35

Bilag:

1)	Udlændingeloven	39
2)	Referenceliste	53
3)	Oplysninger i Direktoratet for Udlændinge	54
4)	Dansk Flygtningehjælps register	57

0. Sammenfatning

Arbejdsgruppen har gennemgået behovene for statistik om flygtninge og indvandrere og har sammenholdt behovene med den statistik, der eksisterer i dag. Konklusionen er, at statistikken bør belyse udviklingen inden for følgende persongrupper:

- asylansøgere
- flygtninge
- familiesammenførte
- udenlandske statsborgere
- indvandrere
- anden generationsindvandrere

Der er også behov for forløbsundersøgelser, der viser, hvordan levevilkårene er for de forskellige persongrupper. Endelig foreslår arbejdsgruppen, at der etableres statistik over de offentlige udgifter på udlændingeområdet. Det har dog ikke været muligt at udarbejde et detaljeret forslag hertil inden for arbejdsgruppens tidsramme.

Den foreslåede udbygning af flygtninge- og indvandrerstatistikken forudsætter en præcis afgrænsning af persongrupperne flygtninge, familiesammenførte og indvandre-re. Dette forudsætter igen en sammenkobling af personnummer og oplysning om op-holdsgrundlag. Arbejdsgruppen har overvejet forskellige muligheder for at fremskaffe oplysninger og foreslår herefter, at sammenkoblingen gennemføres ved registrering af personnummer i det nye EDB-system, som ventes etableret i Direktoratet for Ud-lændinge om 1-2 år.

Startende om ca. 2 år vil man på dette grundlag kunne offentliggøre en fuldstændig statistik over tilgangen til alle disse grupper, og man vil samtidig kunne etablere kob-lingen til personnummer.

Efter yderligere 6-7 år vil der være grundlag for opgørelse over så godt som hele bestanden af flygtninge, indvandrere mv.

Dette vil dog kunne opnås allerede tidligere i takt med en eventuel registrering af personer med aktuel opholdstilladelse.

Arbejdsgruppen har endvidere konstateret, at der er en realistisk mulighed for at etablere en overgangsløsning for så vidt angår opgørelser af antallet af flygtninge. Datagrundlaget for denne løsning er Det Landsdækkende Flygtningeregister, som føres af Dansk Flygtningehjælp. Denne løsning kan, hvis det ønskes, iværksættes fra 1991.

Arbejdsgruppen har afslutningsvis vurderet ressourceforbruget ved den foreslåede udbygning af statistikken. Der vil være tale om etableringsomkostninger i Danmarks Statistik på i alt 0,8 mio. kr. og årlige driftsomkostninger på 0,1-0,2 mio. kr. I dette skøn er ikke medregnet omkostninger til at etablere en statistik over de offentlige udgifter på flygtninge- og indvandrerområdet.

1. Indledning

1.1. Arbejdsgruppens nedsættelse

I august måned 1990 besluttede økonomiministeren at nedsætte en arbejdsgruppe, der skulle komme med forslag til forbedring af statistikken over flygtninge og indvandrere. Baggrunden for gruppens nedsættelse var en intensiv debat om flygtninge- og indvandrerspørgsmål i sommeren 1990. Debatten foregik i medierne, ligesom der blev rejst en række spørgsmål fra folketingsmedlemmer. Et gennemgående tema i denne debat var et ønske om at få udbygget den eksisterende statistik på området.

1.2. Arbejdsgruppens formål

Arbejdsgruppen vedtog ved første møde følgende præcisering af opgaven:

Arbejdsgruppen skal stille forslag om, hvordan den fremtidige statistik over indvandrere, flygtninge og udlændinge bør være. Endvidere skal gruppen give anvisninger på, hvordan disse oplysninger kan fremskaffes. Arbejdsgruppen skal endelig vurdere de ressourcekrav, en udbygning af statistikken vil medføre.

1.3. Arbejdsgruppens sammensætning

Arbejdsgruppen nedsattes under Danmarks Statistiks formandsskab og med repræsentanter fra Justitsministeriet, Direktoratet for Udlændinge, Indenrigsministeriet, Socialministeriet og Kommunernes Landsforening.

Arbejdsgruppen fik følgende sammensætning:

Konsulent Christian Bache	Justitsministeriet
Underdirektør Svend Bjerg Hansen	Direktoratet for Udlændinge
Fuldmægtig Lone Nielsen	Indenrigsministeriet
Fuldmægtig Vibeke Syppli Enrum t.o.m. 31.1. 1991	Indenrigsministeriet, afdelingen for personregistrering
Kontorchef Torben Jerlach fra 31.1. 1991	Indenrigsministeriet, afdelingen for personregistrering
Kontorchef Carl Georg Röser	Socialministeriet
Fuldmægtig Ralf Klitgaard Jensen	Kommunernes Landsforening
Afdelingschef Lars Thygesen (formand)	Danmarks Statistik
Kontorchef Lene Skotte	Danmarks Statistik
Fuldmægtig Anita Lange (sekretær)	Danmarks Statistik

2. Hvilke spørgsmål skal statistikken kunne besvare?

En måde at belyse statistikbehovet inden for flygtninge- og udlændingområdet er at tage udgangspunkt i de spørgsmål, som rejses i debatten.

Efter arbejdsgruppens opfattelse er nogle af de mest almindelige spørgsmål flg.:

Hvor mange asylansøgere kommer der i en given periode?

Hvor mange asylansøgere venter på en endelig afgørelse?

Hvor lang tid går der, inden en asylansøger får en endelig afgørelse?

Hvor mange flygtninge er der i Danmark?

Hvor mange anerkendes som flygtninge i en given periode?

Hvor mange indvandrere er der i Danmark?

Hvor mange udlændinge er der i Danmark?

Hvor mange kommer til landet i kraft af reglerne om familiesammenføring?

Hvordan går det flygtninge her i landet?

Hvordan går det øvrige indvandrere her i landet?

Hvor mange indvandrere kommer fra fremmedartede kulturer?

Hvad koster indvandrerpolitikken det offentlige?

Hvad koster flygtningepolitikken det offentlige?

Hvor mange flygtninge rejser hjem?

Hvor mange udlændinge er der i Danmark om 10-20 år?

Udover, at statistikken skal imødekomme offentlighedens behov for viden, skal der også fremstilles tal, der er nødvendige til lovforberedelse og administration af lovgivning. I den forbindelse har arbejdsgruppen konstateret, at Indenrigsministeriet for tiden undersøger mulighederne for at ændre reglerne for udbetaling af tilskud og udligning til kommunerne, samt at Socialministeriet arbejder med forslag til ændring af reglerne for udbetaling af refusion i relation til kommunernes udgifter til flygtninge m.fl.

Begge ministerier har - til brug for beregningerne i denne forbindelse - behov for at kende antallet og opholdstidens længde for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i kommunerne, og for så vidt angår Indenrigsministeriet, må det antages, at disse oplysninger også skal benyttes i administrativ sammenhæng fremover.

2.1. Hvilke grupper skal statistikken vedrøre?

Som det fremgår af spørgsmålene, refererer de til en række forskellige grupper af personer, som asylansøgere, flygtninge, indvandrere og udlændinge.

Et af de største problemer er, at flere af disse begreber ikke er klart definerede. Nogle taler om udlændinge og mener udenlandske statsborgere. Andre taler om udlændinge og mener mennesker, der på en eller anden måde - sprog, religion eller udseende - afviger fra, hvad der er almindeligt i Danmark. Den sidstnævnte definition af udlændinge er det efter arbejdsgruppens mening ikke muligt at bruge i praksis, da den bygger på subjektive, skiftende opfattelser om, hvem der bør indgå i gruppen.

Arbejdsgruppen mener på den baggrund, at det er nødvendigt at definere en række klart afgrænsede grupper, hvortil de statistiske oplysninger kan knyttes. Nogle begreber findes allerede i den eksisterende statistik, mens andre ikke optræder.

I forbindelse med diskussionen om Udlændingelovens virkninger er det af afgørende betydning, at de grupper, som loven henviser til, kan afgrænses, og at der kan fås statistiske oplysninger om dem.

I det følgende er defineret de forskellige grupper af personer, som efter arbejdsgruppens opfattelse er nødvendige for at belyse de stillede spørgsmål. Grupperne kan, enten hver for sig eller i kombinationer, danne grundlaget for statistisk information. Det er vigtigt, at det tydeligt fremgår, hvilken eller hvilke grupper en given statistik omfatter. Det er ved definitionen af de enkelte grupper tilstræbt, at indholdet ligger så tæt på den almindelige opfattelse af begrebet som muligt.

1. **Asylansøgere** er personer, som ansøger om ophold i Danmark under henvisning til Udlændingelovens § 7, stk. 1-2 og stk. 4.

Asylansøgere kan opdeles efter henvendelsesmåde i:

Spontane asylansøgere, dvs. personer, der befinder sig her i landet efter en legal eller illegal indrejse, og som søger om asyl her.

Asylansøgere fra udlandet, dvs. personer, som opholder sig i udlandet, og som søger asyl i Danmark via danske ambassader og konsulater.

Asylansøgere tilmeldes normalt først folkeregisteret, når deres sag endelig afgøres, og de pågældende meddeles opholdstilladelse¹. Ved tilmeldingen til folkeregisteret tildeles personnummer. Asylansøgere, som i nogle tilfælde kan

¹ Dette gælder dog ikke i de tilfælde, hvor asylansøgeren i forvejen har opholdstilladelse på andet grundlag. Asylansøgere, som under ansøgningsperioden indgår ægteskab med en person med bopæl her i landet, kan også under visse betingelser optages i folkeregisteret.

komme til at opholde sig her i landet i længere tid, før deres sag afgøres, indgår derfor som udgangspunkt ikke i de statistikker, som baseres på oplysninger i CPR: Befolkningsstatistikken, arbejdsmarkedsstatistikken, uddannelsesstatistikken, socialstatistikken osv.

Begrebet asylansøgere indgår ikke direkte i den eksisterende statistik. I statistikken opgøres antallet af asylansøgninger, hvilket ikke er det samme, da en person kan indgive mere end en asylansøgning i en periode. I realiteten er forskellen mellem asylansøgere og asylansøgninger dog uden betydning, idet der normalt er sammenfald.

Asylansøgere findes registreret i Direktoratet for Udlændinges asylregister.

En person kan udgå af gruppen spontane asylansøgere ved at:

- få sin ansøgning endeligt afgjort med opholdstilladelse som flygtning mv.
- få opholdstilladelse på andet grundlag efter afslag eller frafald
- benytte tidligere given opholdstilladelse efter afslag eller frafald
- udrejse efter afslag eller frafald
- dø

2. **Flygtninge** er personer, som har fået opholdstilladelse her i landet med henvisning til de bestemmelser i Udlændingeloven, som vedrører flygtninge (§§ 7, 8). I gruppen medregnes i denne forbindelse også personer med opholdstilladelse efter § 9.2.2 (humanitære grunde) og uledsagede børn, der får opholdstilladelse i medfør af § 9.2.4. Alle disse personer overgives af Direktoratet for Udlændinge til Dansk Flygtningehjælp med henblik på at gennemføre integrationsprogrammet i dets fulde længde.

Flygtninge kan underopdeles efter de bestemmelser, som er grundlaget for deres opholdstilladelse, fx konventionsflygtninge § 7, stk. 1, de factoflygtninge § 7, stk. 2 og kvoteflygtninge § 8.

Flygtninge omfatter kun de personer, som har opholdstilladelse efter disse sær-

lige paragraffer. Familiemedlemmer til flygtninge, som opholder sig i landet ifølge reglerne om familiesammenføring, regnes altså ikke som flygtninge.

Flygtninge kan afgrænses ved hjælp af oplysninger om grundlaget for opholdstilladelsen, som findes registreret i Direktoratet for Udlændinge.

Arbejdsgruppen har diskuteret, om flygtningestatus skal opfattes som en tidsbegrænset tilstand i statistikken - eventuelt følge tidsgrænsen for statens 100 pct. refusion af visse af kommunernes udgifter, i dag 6½ år efter opholdstilladelsen. Denne tidsgrænse er imidlertid ikke af betydning i relation til udlændingeloven, og der sker heller ikke nogen ændring i flygtninges retsstilling efter 6½ år, som taler for at indføre en tidsgrænse for flygtningestatus. Hertil kommer, at denne tidsgrænse i lovgivningen kan ændres og dermed gøre det vanskeligere at sammenligne oplysninger over tiden. Derfor vil arbejdsgruppen ikke anbefale nogen tidsgrænse for flygtningestatus. Derimod er det vigtigt, at man i statistikken kan gruppere flygtninge efter opholdstidens længde.

Flygtninge har opholdstilladelse, og skal derfor optages i folkeregisteret. De får tildelt personnummer og indgår dermed i al CPR-baseret statistik. Der findes ikke nogen markering i CPR for de personer, der er flygtninge.

En person kan udgå af gruppen flygtninge ved at:

- få dansk indfødsret
- få opholdstilladelse på andet grundlag
- udvandre, hvilket normalt sker efter eget ønske, men også kan ske pga. udvisning eller ved inddragelse eller bortfald af opholdstilladelsen
- dø

3. **Familiesammenførte** er personer, som har opholdstilladelse her i landet på grundlag af en familiesammenføring med en herboende person.

De familiesammenførte er optaget i CPR.

Familiesammenførte kan opdeles efter karakteristika hos den person, de er familiesammenført med, fx familiesammenførte til flygtninge, familiesammenførte til udenlandske statsborgere eller familiesammenførte til danske statsborgere. Det er også principielt muligt at opgøre familiesammenførte efter statsborgerskab.

Gruppen familiesammenførte til flygtninge vil være af interesse, da de i mange tilfælde omfattes af samme lovgivning som flygtninge fx med hensyn til integrationsprogrammer.

Oplysning om familiesammenførte findes i Direktoratet for Udlændinge. Begrebet bruges i den eksisterende statistik i form af opgørelser over givne tilladelser til familiesammenføring.

En person kan udgå af gruppen familiesammenførte ved at:

- få dansk indfødsret
- få opholdstilladelse på andet grundlag
- udvandre
- dø

4. **Udlændinge eller udenlandske statsborgere** er personer, som har bopæl her i landet, men som ikke har dansk indfødsret. Hvis en person har både dansk og udenlandsk statsborgerret, vælges i CPR - og dermed i statistikken - den danske indfødsret.

Udenlandske statsborgere er optaget i CPR. De kan afgrænses ved hjælp af oplysninger om statsborgerret i CPR.

Udenlandske statsborgere kan være født i Danmark eller i udlandet.

En person kan udgå af gruppen af udenlandske statsborgere ved at:

- få dansk indfødsret
- udvandre

- dø

Det meste af den eksisterende statistik vedrører gruppen udenlandske statsborgere.

5. **Indvandrere** foreslås defineret som personer, der er født i udlandet, og som ikke er født med dansk indfødsret. De skal desuden have en opholdstilladelse, som giver dem ret til at være i landet med henblik på varigt ophold.

Denne definition dækker næppe, hvad alle i daglig tale vil kalde indvandrere. Nogle vil mene, at der også er personer, der er født her i landet, som bør regnes som indvandrere. Arbejdsgruppen har valgt at henregne disse personer til en særlig gruppe "anden generationsindvandrere", jf. næste afsnit. Når arbejdsgruppen har valgt at definere gruppen ud fra, om opholdstilladelsen sigter mod varigt ophold, er det for ikke at medregne personer på studieophold, kortere arbejdsophold og lignende. Disse grupper vil normalt ikke blive opfattet som indvandrere, og de har heller ikke interesse, når man skal se på, hvordan indvandrergruppen klarer sig i det danske samfund.

Indvandrere kan være danske eller udenlandske statsborgere. Af definitionen følger, at personen, statistisk set, stadig betragtes som indvandrer også efter at have fået dansk indfødsret. Indvandrere kan grupperes efter fødested, således at man kan tale om fx tyrkiske indvandrere.

Indvandrere kan afgrænses ved hjælp af følgende oplysninger:

fra CPR:

- fødested
- historisk statsborgerret

fra Direktoratet for Udlændinge:

- opholdstilladelsens karakter

Indvandrere er ikke en gruppe, som findes i den eksisterende statistik.

En person kan udgå af gruppen indvandrere ved at:

- udvandre
- dø

6. **Anden generationsindvandrere** foreslås defineret som personer, der er født her i landet, og hvor begge forældre er indvandrere - eller kun den ene, hvis den anden er ukendt.

Ikke alle anden generationsindvandrere kan i praksis identificeres. Der er fx et problem med alle ældre anden generationsindvandrere, hvis forældre var døde eller udvandrede inden CPR's oprettelse. Der er kun de nødvendige systematiske henvisninger mellem forældre og børn, når børnene er født efter CPR's oprettelse i 1968.

Begrebet anden generationsindvandrere findes ikke i den eksisterende statistik, men gruppen er af særlig interesse, fx hvis man vil følge integrationsmønstre inden for forskellige grupper.

Anden generationsindvandrere kan være danske eller udenlandske statsborgere.

En person kan udgå af gruppen anden generationsindvandrere ved at:

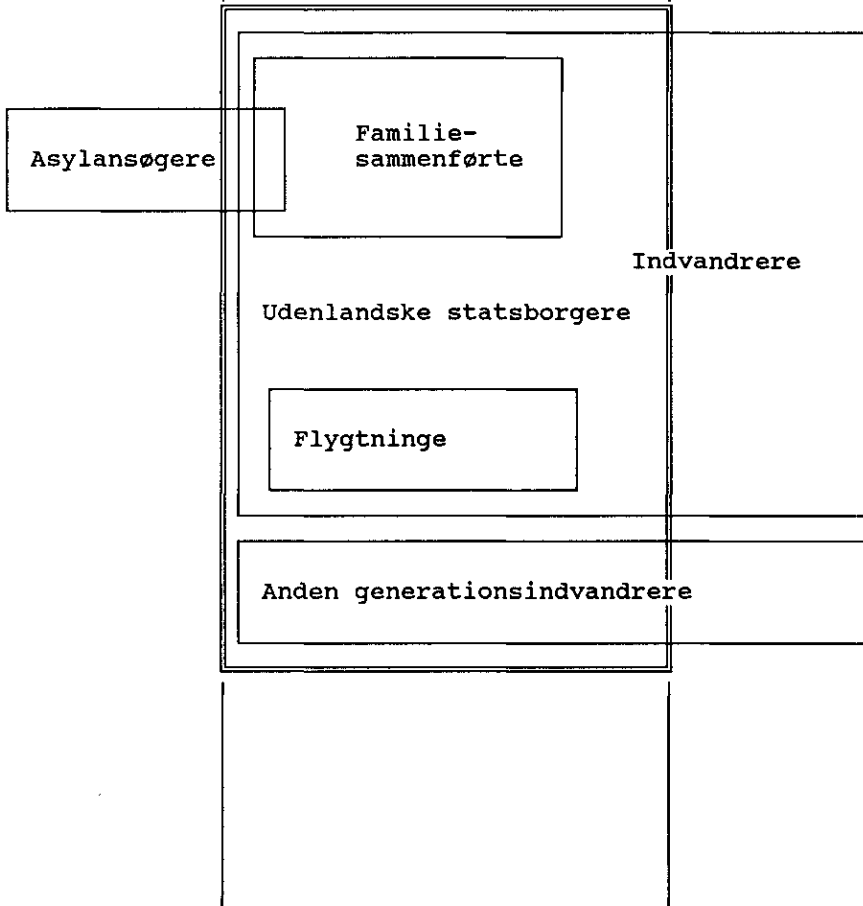
- udvandre
- dø

De 6 grupper, som er defineret i dette afsnit, er ikke gensidigt udelukkende. Nogle af dem har til dels fælles personkreds. Det er i omstående figur forsøgt at illustrere, hvordan de 6 grupper forholder sig til hinanden.

Personer som
ikke er til-
meldt CPR

Udenlandske statsborgere
tilmeldt CPR

Danske
statsborgere

2.2. Hvad mangler, for at de ønskede grupper kan opgøres statistisk?

Af de persongrupper, der er defineret i foregående afsnit, er det kun *udenlandske statsborgere*, som i øjeblikket kan belyses både med hensyn til, hvor mange der findes i landet og med hensyn til bevægelser i gruppen (født, døde, ud- og indvandrede).

For *asylansøgere* findes opgørelser over tilgangen af asylansøgninger, men der bliver ikke offentliggjort tal for, hvor mange asylansøgere som, på et givet tidspunkt, venter på en endelig afgørelse af deres sager. Denne oplysning og andre oplysninger om asylansøgere vil dog relativt nemt kunne hentes ud fra asylregisteret hos Direktoratet for Udlændinge.

For *flygtninge* og for *familiesammenførte* findes løbende statistik over de opholdstilladelser, som gives. Den officielle statistik kan dog ikke følge, hvad der videre sker: Om opholdstilladelsen bliver benyttet, om personerne herefter bliver i landet, udvander eller dør. Derfor er det ikke muligt at få et samlet overblik over antal flygtninge eller familiesammenførte i landet på et givet tidspunkt.

Det centrale personregister (CPR) er kilden til information om bevægelser som fødsel, død, ind- og udvandring. De personer, som tilhører grupperne flygtninge og familiesammenførte, indgår alle i CPR, hvor deres bevægelser registreres. Men der er ikke mulighed for at se, om en person er flygtning eller familiesammenført. For at oplysningerne i CPR skal kunne benyttes til opgørelse over antal flygtninge og antal familiesammenførte, er det nødvendigt, at der findes en kobling mellem oplysningen om personnummer og oplysningen om opholdsgrundlag. Der findes i dag ingen steder en sådan systematisk kobling.

Indvandrere, som her defineret, findes slet ikke belyst i den eksisterende statistik. Det er heller ikke muligt med de eksisterende administrative registre at afgrænse denne gruppe. Ligesom når det gælder flygtninge og familiesammenførte, er problemet

at få information om opholdsgrundlag, nærmere betegnet om tilladelsen er givet med henblik på varigt ophold, idet disse oplysninger i dag ikke registreres systematisk med personnummer noget sted.

Heller ikke *anden generationsindvandrere* findes i den eksisterende statistik. Forudsætningen for at kunne afgrænse anden generationsindvandrere er, at gruppen "indvandrere" er defineret.

2.3. Hvilke oplysninger skal kunne knyttes til de afgrænsede grupper?

For *alle grupper* gælder, at det skal være muligt at give de almindelige demografiske oplysninger som køn og alder.

Desuden er oplysning om statsborgerret vigtig for alle grupper. Det er ønskeligt at kunne lave underopdelinger af fx indvandrere efter, hvorfra de kommer. Betingelserne for de indvandrere, som kommer fra andre nordiske lande, og for dem, som kommer fra asiatiske lande, er afgørende forskellige. Begrebet "3. lande" er tit brugt til at betegne de lande, som adskiller sig mest fra Danmark, når det gælder levestandard og kultur. Begrebet "3. lande" findes imidlertid ikke defineret i officielle kilder og optræder med lidt forskelligt indhold i forskellig forbindelse. Arbejdsgruppen mener, at det vil være hensigtsmæssigt med en generel definition, som foreslås at omfatte Tyrkiet, samt lande i Asien (undtagen Japan), Afrika, Oceanien (undtagen Australien og New Zealand) og Syd- og Mellemamerika. Denne gruppering svarer til FN's definition af "less developed countries" (jf. UN: Prospects of World Urbanization, 1988), og det kan overvejes, at man i dansk statistik benytter betegnelsen "mindre udviklede lande".

Man skal også kunne få oplysninger om bevægelser som fødsel, død, ind- og udvandring.

For *asylansøgere* vil det være af interesse at få oplyst, hvor længe de har ventet på en afgørelse af deres ansøgning, samt at få oplyst udfaldet af afgørelsen.

For *de øvrige grupper* vil der, foruden de grundlæggende demografiske oplysninger, være behov for en geografisk fordeling for de enkelte grupper efter bopæl, som minimum på kommuneniveau. Der er desuden brug for information, som belyser gruppernes levevilkår her i landet på en sådan måde, at forholdene kan sammenlignes med hele befolkningens situation. Her tænkes på levevilkår i bred forstand som fx:

- om de får en uddannelse i Danmark
- om det lykkes dem at komme ind på arbejdsmarkedet
- om de kan fastholde beskæftigelse eller bliver arbejdsløse
- hvilken type arbejde de får
- hvilken type bolig de får
- hvor høj indkomst de har
- om de har et godt helbred
- om de holder sig fri af kriminalitet

Der er behov for *forløbsundersøgelser*, hvor man følger grupper af indvandrere eller flygtninge fra indvandringstidspunktet og frem, og hvor man over tiden beregner andelen af erhvervsaktive, uddannelsesaktive, beboere i overbefolkede lejligheder osv. Forløbene bør sammenholdes med tilsvarende oplysninger om ikke-indvandrere. Der bør fordeles efter baggrundsoplysninger som (oprindelig) statsborgerret eller fødeland, køn, alder ved indrejsen, ægteskabelig stilling (herunder bør man belyse betydningen af, at unge indvandrere henter ægtefæller i udlandet).

Belysningen af levekårene bør også omfatte undersøgelser af, hvordan indvandrerne selv oplever deres situation, og herunder deres kontakter til danskere og landsmænd. Denne type undersøgelser, som normalt må bygge på interview, er ikke nærmere omtalt i denne rapport. Socialforskningsinstituttet har for nylig udgivet et par rapporter om sådanne undersøgelser blandt flygtninge og indvandrere (jf. bilag 2).

2.4. Fremskrivninger

Hvordan vil størrelsen af de grupper vi her har defineret udvikle sig over 5-10 eller 20 år? Det er klart, at forudsigelser af denne art er meget vanskelige, og at udviklingen i antal udlændinge i Danmark afhænger stærkt af den internationale politiske udvikling såvel som af den politik, der føres i Danmark på udlændingeområdet. Men under ganske bestemte forudsætninger vil det være muligt at lave en fremskrivning af antallet af udlændinge, fordelt på bl.a. grupper efter nationalitet.

Videre overvejelser om fremskrivninger på udlændingeområdet ligger uden for arbejdsgruppens kommissorium. Arbejdsgruppen har noteret sig, at Danmarks Statistik har påbegyndt arbejdet med at forberede de første fremskrivninger vedrørende indvandrere, og at resultatet ventes at kunne offentliggøres i efteråret 1991.

2.5. Udgifter

Spørgsmålet om, hvor store beløb asylansøgere, flygtninge og indvandrere koster samfundet, har tit været fremme i debatten. Der er uden tvivl behov for officielle tal på området. Det er dog næppe muligt at forestille sig et regnskab, der fuldstændigt dækker udgifter til og indkomster fra de berørte grupper. Det er vanskeligt at trække grænsen for, hvilke udgifter, som skal medtages, og mange udgifter kan man ikke udskille. Det har ikke været muligt for arbejdsgruppen, inden for den givne tidsramme, at foretage en kortlægning og vurdering af, hvilke udgifter, som bør indgå i et officielt tal på omkostningerne.

Arbejdsgruppen kan imidlertid pege på nogle områder, hvor der er store poster, som er forbundne med udlændingelovens virken og med den gældende integrationspolitik.

Udgifterne på udlændingeområdet falder i forskellige grupper. En gruppe er de omkostninger, som er forbundet med asylansøgere og deres ophold her i landet. Det drejer sig om driften af Røde Kors asylcentre og om udgifter i Direktoratet for Ud-

lændinge, i politiet, i Dansk Flygtningehjælp og i Flygtningenævnet.

Udgifterne til de udlændinge, som har fået opholdstilladelse her i landet, kan deles i to grupper. For det første er der nogle poster på de offentlige budgetter, som udelukkende vedrører indvandrere og/eller flygtninge: Udgifter til integrationsprogrammer, særlige arbejdsmarkedsforanstaltninger og særlige foranstaltninger på undervisningsområdet. For det andet er der forskellige ydelser, som gives til borgere i Danmark efter ensartede regler, uanset om der er tale om indvandrere: Fx arbejdsløshedsunderstøttelse, bistandshjælp og boligstøtte. Der er interesse for at få opgjort, hvor stor en del af disse udgiftsposter, der vedrører flygtning hhv. indvandrere. Det vil være muligt at fremstille disse opgørelser, hvis de tidligere definerede persongrupper kan identificeres ved hjælp af personnumre.

3. Kilder

3.1. Den eksisterende statistik

I dette afsnit beskrives den *officielle statistik*, som publiceres på en sådan måde, at den er tilgængelig for offentligheden. Der tænkes først og fremmest på Danmarks Statistiks publikationer.

Nogle officielle oplysninger fremkommer i en mindre tilgængelig form, fx Årsberetningen fra Direktoratet for Udlændinge. Andre statistikker er ikke officielle, de udgives fx af Dansk Flygtningehjælp, som er en privat organisation, omend den i betydelig grad finansieres af offentlige midler (se afsnit 3.2.).

Bilag 2 indeholder en oversigt over publikationer, hvor den offentliggjorte statistik kan findes.

Den officielle statistik giver især en udmærket belysning af befolkningen af *udlændinge* (dvs. udenlandske statsborgere) i Danmark. Vi kender størrelsen af denne befolkning og dens struktur: Fordeling på statsborgerret, køn, alder, ægteskabelig stilling, bopælskommune, beskæftigelse, arbejdsstilling og ledighed. Der findes også tal for *bevægelserne* i befolkningen af udlændinge: Indvandring, udvandring, fødsler, dødsfald og naturalisationer. Endelig offentliggøres der løbende tal om fertiliteten blandt udenlandske kvinder. Statistikken er principielt lige så godt dækkende som den, der beskriver den samlede danske befolkning.

Der findes også offentliggjort oplysninger, som vedrører personer, som er født i udlandet.

Mens der findes god statistik over antallet af udlændinge i Danmark og strukturen og bevægelserne i denne befolkning, er det mere begrænset, hvad man kan få at vide om de øvrige grupper, som er defineret i foregående kapitel.

I tæt samarbejde med Direktoratet for Udlændinge begyndte Danmarks Statistik i 1989 at offentliggøre *flygtningestatistik*. Med de nuværende registreringssystemer har det ikke været muligt at gøre denne statistik særlig omfattende. Den indeholder flg. populationer: Tilgangen af *asylansøgninger* (fordelt på *spontane* og *asylansøgninger fra udlandet*), *opholdstilladelser til flygtninge*, *opholdstilladelser til familiesammenføring* og *opholdstilladelser med andre begrundelser* (EF-regler, beskæftigelsesmæssige grunde og øvrige).

Statistikken om asylansøgninger og om opholdstilladelser til flygtninge er opdelt efter personernes statsborgerret (land), men ikke på køn og alder. Om opholdstilladelser til familiesammenføringer offentliggøres det, hvor mange der vedrører hhv. ægtefæller og samlevende, mindreårige børn, forældre over 60 år og anden nær familie. Der findes på nuværende tidspunkt ikke oplysninger om nationalitet.

Statistikken over flygtninge og familiesammenføringer er principielt en "sagsstatistik" over sagsbehandlingen i Direktoratet for Udlændinge. Den viser ikke umiddelbart noget om personer og deres faktiske bevægelser. Det fremgår ikke, hvor mange personer, der faktisk er rejst ind i landet som konsekvens af de givne opholdstilladelser. Det registreres heller ikke, om tilladelserne er blevet udnyttet, eller hvornår dette måtte være sket.

Den officielle statistik indeholder ikke oplysninger om *indvandrere* som gruppen er defineret her. Statistikken indeholder derimod oplysninger om *indvandring*. *Indvandring* omfatter alle de hændelser, hvor en person bliver tilmeldt et dansk folke-register efter at have opholdt sig i udlandet. Det vil sige, at såvel danske som udenlandske statsborgere indgår.

Foruden de offentliggjorte oplysninger findes der i nogle tilfælde oplysninger i form af arbejdstabeller, som ikke er offentliggjort. Det drejer sig fremfor alt om oplysninger, hvor kun hovedresultaterne bliver offentliggjort, selvom mere detaljerede oplysninger findes. Statistik over opholdets varighed, dvs. hvor længe personerne har opholdt sig i landet efter sidste indvandring, findes, men publiceres ikke løbende.

Yderligere muligheder i eksisterende oplysninger

Det eksisterende statistikgrundlag indeholder også en del oplysninger, som i dag ikke udnyttes. Da de udenlandske statsborgere kan identificeres ved hjælp af personnumre, er det i princippet muligt at få statistiske oplysninger på alle de områder, hvor personnummeret er indgangsnøglen. Det vil fx være muligt at lave statistik over udenlandske statsborgeres boligforhold og uddannelsesforhold på samme måde, som det i dag sker for hele befolkningen.

Oplysninger om sociale forhold, som fx kontanthjælp, findes registreret på familieniveau, men ikke på personniveau. En del information kan dog hentes her.

Der findes også allerede i dag muligheder for en række forløbsanalyser over udenlandske statsborgeres forhold med hensyn til familiedannelse, boligforhold, tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelse.

3.2. Andre informationskilder

Direktoratet for Udlændinge

Direktoratet for Udlændinge har registreret en del af de oplysninger, som vil være nødvendige for at afgrænse grupperne flygtninge, familiesammenførte og indvandrere (en nærmere beskrivelse af Direktoratets oplysninger findes i bilag 3). Der registreres for hver person bl.a. oplysninger om navn, køn, fødselsdato, nationalitet og opholdsgrundlag. Direktoratets oplysninger giver altså mulighed for at se opholdsgrundlaget for de udenlandske statsborgere, der befinder sig i landet, dvs. om de opholder sig her som flygtninge, ifølge familiesammenføringsreglerne, ifølge EF-reglerne eller andet. Derimod er der ikke nogen systematisk registrering af personnumre. Oplysningerne i Direktoratet for Udlændinge er i dag manuelt registrerede i en række kartotekssystemer. En statistisk udnyttelse af disse manuelle oplysninger vil være endog særdeles ressourcekrævende og vil næppe være praktisk gennemførlig.

Dansk Flygtningehjælps register

Dansk Flygtningehjælp fører et register - Det Landsdækkende Flygtningeregister - over de personer, som siden 1986 har fået opholdstilladelse som flygtninge mv. (se nærmere beskrivelse i bilag 4). Til brug for en konkret opgave er også oplysningerne vedrørende 1985 registreret. Oplysningerne fra 1985 og 1986 er dog ufuldstændige.

Familiesammenførte til flygtninge indgår fra og med 1990 i registeret.

For disse personer indeholder registeret en række oplysninger, som er hentet fra Direktoratet for Udlændinges overgivelsesbrev. Det drejer sig om oplysninger som fx navn, køn, fødselsdato, indrejsedato, flygtningekategori og nationalitet. Desuden hentes oplysning om personnummer fra kommunerne.

Problemet med Dansk Flygtningehjælps register i forhold til arbejdsgruppens opgave er frem for alt, at det kun omfatter en del af de relevante personer.

4. Hvordan kan de manglende oplysninger fremskaffes?

I dette kapitel stiller arbejdsgruppen forslag om løsninger, som kan afgrænse de relevante grupper. Hvis dette kan realiseres, kan de fleste oplysninger hentes ud af de eksisterende statistiksystemer.

4.1. Asylansøgere

Asylansøgere behandles for sig. Asylansøgere regnes ikke med til befolkningen i Danmark, hvis de ikke i forvejen har opholdstilladelse på andet grundlag.

Oplysninger om asylansøgere registreres i asylregisteret (se afsnit 3.2.). I dag hentes derfra statistik om tilgangen af asylansøgere efter nationalitet.

Asylregisterets oplysninger bruges også til opgørelser over det totale antal asylansøgere på et givet tidspunkt. Disse opgørelser indgår ikke i den officielle statistik, men det bør overvejes fremover at publicere oplysningerne. Da oplysning om dato for asylansøgningen registreres, kan der ud fra registerets oplysninger også laves opgørelser over, hvor lang tid de enkelte har opholdt sig her i landet, og om afgørelsestiden i de forskellige instanser.

Det må antages, at de nødvendige programændringer med henblik på disse statistikker kan gennemføres for en relativt begrænset udgift.

4.2. Opholdsgrundlag

Oplysninger om opholdsgrundlag er af afgørende betydning ved afgrænsning af grup-

perne *flygtninge*, *familiesammenførte*, *indvandrere* (og dermed *anden generationsindvandrere*).

For *flygtninge* og *familiesammenførte* er det afgørende, hvilken bestemmelse i udlændingeloven, som ligger til grund for opholdstilladelsen, mens det for *indvandrere* er afgørende, om opholdstilladelsen er givet med henblik på varigt ophold.

Direktoratet for Udlændinge registrerer, som beskrevet i afsnit 3.2., for hver person en række oplysninger, bl.a. om opholdsgrundlag.

Problemet er, at registreringen af oplysningerne sker manuelt på kartotekskort og kun omfatter summariske oplysninger. Mere detaljerede oplysninger findes kun i sagsakterne. En statistisk udnyttelse af oplysningerne i Direktoratet for Udlændinge vil således kræve en EDB-registrering, der går ud over kartotekskortenes oplysninger. Det vil være nødvendigt med en nærmere gennemgang af, hvilke oplysninger, der skal registreres.

4.3. Kobling af personnummer og opholdsgrundlag

Som nævnt ovenfor bør den nødvendige afgrænsning af statistikgrupperne kunne ske ved hjælp af oplysninger om opholdstilladelser. For at kunne følge bevægelsen i grupperne, og for at hente informationer fra andre eksisterende kilder, er det nødvendigt, at man får knyttet oplysninger om personnumre sammen med oplysninger om opholdsgrundlag.

Denne sammenkobling kunne foregå forskellige steder i det administrative system. En mulighed vil være Det centrale Personregister (CPR). Det vil sige, at oplysninger om opholdstilladelse skulle lægges ind i CPR. Mod dette taler, at oplysningen om opholdstilladelse, som ændres relativt tit, i så tilfælde skulle ajourføres to steder: I Direktoratet for Udlændinge og i CPR. Der skulle således løbende overføres oplysninger om opholdstilladelser til folkeregistrene med henblik på indberetning til CPR.

Hertil kommer principielle betænkeligheder ved registrering af oplysninger af så følsom karakter i CPR.

En anden mulighed vil være, at sammenkoblingen af personnumre og opholdsgrundlag foregår i Direktoratet for Udlændinge, hvor oplysningerne om opholdsgrundlag findes og ajourføres. Direktoratet har ikke, i alle tilfælde, umiddelbar anvendelse af personnumre i sagsbehandlingen, men en registrering af personnumre vil dog i vidt omfang indebære administrative fordele.

Efter en samlet vurdering har arbejdsgruppen fundet at burde pege på, at sammenkoblingsproblemet vil kunne løses ved en systematisk registrering af personnumre for "nyindvandrede" personer i Direktoratet for Udlændinge.

4.4. Den praktiske gennemførelse

En EDB-løsning for hele udlændingeadministrationen er under planlægning og gennemførelse. Arbejdsgruppen peger på, at der ved en forlods etablering af et komplet EDB-journal- og sagsregistreringssystem i Direktoratet for Udlændinge bliver mulighed for en løsning af de problemer, der er drøftet ovenfor i afsnit 4.2. og 4.3. Justitsministeriets repræsentanter har oplyst, at oplysningerne om opholdsgrundlag, herunder om der er tale om en opholdstilladelse med henblik på varigt ophold, må forventes at indgå i et sådant EDB-system, og at der til det etablerede register vil blive knyttet statistikmuligheder.

En sammenkobling af personnummer med udlændingeadministrationens oplysninger vil kunne ske ved en systematisk registrering af personnummer i det kommende EDB-system. Registreringen skal ske på grundlag af oplysninger om nytildelte personnumre til nyindvandrede personer. Oplysningerne fra CPR skal leveres maskinelt til Direktoratet for Udlændinge. I tilknytning hertil vil der løbende kunne leveres de oplysninger fra CPR, som er nødvendige for i øvrigt at ajourføre det kommende udlændingeregister. Den nærmere tilrettelæggelse bør der tages stilling til i forbindelse

med udlændingeadministrationens EDB-projekt, herunder med hensyn til tekniske og registermæssige spørgsmål.

De oplysninger, der er nødvendige for den statistik arbejdsgruppen foreslår, vil som følge af sammenkoblingen være til rådighed på EDB-medium i takt med oprettelse af nye sager og fortsat behandling af eksisterende sager.

Den foreslåede statistik vil ikke umiddelbart kunne omfatte alle flygtninge og indvandrere m.fl., der har opnået en sådan status i tiden før EDB-systemets etablering, idet det af praktiske og administrative grunde ikke kan anses for realistisk fra starten at overføre alle relevante oplysninger tilbage i tiden til EDB-medium, herunder oplysninger om personnumre.

Det bemærkes herved, at der er tale om et meget betydeligt antal oplysninger fra et meget stort antal sager. Oplysningerne kan endvidere ikke hentes ud fra kartotekskort eller lignende alene. Sagsakter måtte derfor gennemgås. I det omfang registrering af de pågældende oplysninger ikke indgår som et naturligt led i den kommende EDB-omlægning, ville der således blive tale om, at direktoratets løbende arbejde generes og EDB-projektet trækkes ud.

Der vil imidlertid i forbindelse med EDB-projektet allerede af administrative grunde skulle tages stilling til konverteringsspørgsmålet, og de statistiske muligheder i denne forbindelse bør nærmere undersøges. Det kan være nærliggende at registrere de tilfælde, hvor der er en aktuel opholdstilladelse. En sådan registrering kan ske nationaltvis, begyndende med de mest betydende grupper. På den måde opnås gradvis en fyldestgørende dækning af bestanden af flygtninge, indvandrere mv.

En nærmere plan for gennemførelse af udlændingeadministrationens videre EDB-projekt er under udarbejdelse. Det ventes, at en overgang til EDB-journalisering i Direktoratet for Udlændinge vil indgå i de første faser og blive gennemført i løbet af 1-2 år. Arbejdsgruppen foreslår på denne baggrund, at spørgsmålet om statistikken tages op i forbindelse med EDB-projektet, herunder med henblik på mulighederne for gennem konverteringens nærmere tilrettelæggelse at forbedre statistikgrundlaget.

4.5. Supplerende oplysninger

Den løsning, der er foreslået i afsnit 4.4., er en fremadrettet løsning. Den vil efterhånden føre til, at man får en dækkende statistik om flygtninge, familiesammenførte og indvandrere. Startende om ca. 2 år vil man på dette grundlag kunne offentliggøre en fuldstændig statistik over tilgangen til alle disse grupper, og man vil samtidig kunne etablere koblingen til personnummer.

Efter yderligere 6-7 år vil der være grundlag for opgørelse over så godt som hele bestanden af flygtninge, indvandrere mv.

Dette vil kunne opnås allerede tidligere i takt med en eventuel registrering af personer med aktuel opholdstilladelse, som skitseret i afsnit 4.4.

Arbejdsgruppen har endvidere konstateret, at der er en realistisk mulighed for at etablere en overgangsløsning for så vidt angår opgørelser af antallet af flygtninge. Datagrundlaget for denne løsning er Det Landsdækkende Flygtningeregister, som føres af Dansk Flygtningehjælp, jf. afsnit 3.2.

Selv om dette register er noget mangelfuldt for så vidt angår 1985 og 1986, vil det dog give mulighed for at fremstille en ganske god flygtningestatistik allerede startende i 1991.

Familiesammenførte til flygtninge har i mange tilfælde samme stilling som flygtninge med hensyn til integrationstilbud og statens refusion af udgifter. Det er derfor vigtigt at opgøre størrelsen af denne gruppe. Dansk Flygtningehjælps oplysninger om familiesammenførte er meget mangelfulde. Arbejdsgruppen foreslår, at man undersøger muligheden for at lave en tilnærmet opgørelse af de familiesammenførte ved at kombinere oplysningerne fra Dansk Flygtningehjælp om flygtninge og familiesammenførte med oplysningerne i Danmarks Statistik om bopæl, familieforhold og indvandringsstidspunkt. Socialministeriet har allerede iværksat et projekt på dette område sammen med Indenrigsministeriet, Budgetdepartementet og Danmarks Statistik. Det

vil endvidere være muligt at lade disse oplysninger indgå i den fremtidige statistik, som i øvrigt er foreslået baseret på de kommende systemer i Direktoratet for Udlændinge.

4.6. Økonomi

Oplysningerne om udgifter på flygtninge- og indvanderområdet, som de er beskrevet i afsnit 2, findes ikke i dag.

Det har, som nævnt, ikke været muligt for arbejdsgruppen inden for den givne tidsfrist at definere de enkelte områder, som bør indgå i en udgiftsopgørelse. Arbejdsgruppen foreslår, at der inden for hvert ministerområde laves en opgørelse over de udgifter, som kan henføres til asylansøgere, respektive flygtninge og andre indvandrere. Der tænkes her på foranstaltninger, der er specielle for disse grupper.

Når det gælder ydelser af typen bistandshjælp og arbejdsløshedsunderstøttelse, som er knyttet til en enkelt person eller familie, kan udgifterne opgøres for flygtninge og andre, så snart grupperne er afgrænsede.

5. Tidshorisonter og ressourcekrav

Den udbygning af statistikken, som er foreslået af arbejdsgruppen, vil kræve tilførsel af ressourcer, dels i form af etableringsomkostninger, dels til produktion af den løbende statistik samt ajourføring af de oprettede statistiksystemer. Arbejdsgruppen har anslået disse omkostninger samt vurderet det tidsmæssige forløb af statistikudbygningen.

5.1. Første fase

Følgende udbygning kan umiddelbart iværksættes:

- Etablering af overgangsløsningen til opgørelse af det totale antal flygtninge og familiesammenførte til dem via Dansk Flygtningehjælps register, sammenkoblet med baggrundsoplysninger fra Danmarks Statistiks statistikregistre til karakterisering af gruppen.
- Udbygning af statistikken over asylansøgere med oplysninger fra asylregistret i Direktoratet for Udlændinge.
- Enkelte udbygninger af allerede eksisterende statistik, fx opgørelse af indvandring fra mindre udviklede lande.

Statistikproduktionen kan formentlig starte ca. 1 år efter iværksættelsen af udbygningen. Etableringsomkostningerne anslås til ½ mio. kr., hvoraf størstedelen hidrører fra etableringen af overgangsløsningen. De årlige omkostninger til selve statistikudarbejdelsen og vedligeholdelse af systemet i Danmarks Statistik kan anslås til 100.000 kr.

5.2. Anden fase

Oprettelsen af det komplette EDB-journal- og sagsregistreringssystem i Direktoratet

for Udlændinge vil som nævnt have en tidshorisont på 1-2 år. Herefter vil systemet, sammenkoblet med oplysning om personnummer og baggrundsoplysninger fra statistiksystemerne, kunne danne grundlag for udarbejdelse af en løbende statistik over tilgangen af udlændinge, grupperet efter opholdsgrundlag. Statistiksystemet vil formentlig kunne fungere ½ år efter, at oprettelsen af EDB-registreringssystemet i Direktoratet er gennemført.

Oprettelsen af dette statistiksystem anslås til en ressourceindsats i Danmarks Statistik på ca. 0,3 mio. kr. De løbende omkostninger til systemvedligeholdelse og statistikudarbejdelse er anslået til 100.000 kr.

Det bemærkes, at der i de anførte omkostningsskøn ikke er medregnet de grundlæggende omkostninger til etablering og drift af det administrative system i Direktoratet for Udlændinge, herunder overførsel af oplysninger fra CPR, idet det er lagt til grund, at dette system under alle omstændigheder skal etableres af administrative årsager.

5.3. Tredie fase

Når Direktoratets registreringssystem, jf. afsnit 4.5., er udbygget til at kunne danne grundlag for opgørelsen af såvel tilgangen som det totale antal flygtninge, familie-sammenførte mv., bør overgangsløsningen ophøre. Et fuldstændigt statistiksystem til besvarelse af de relevante spørgsmål om udlændinge og deres karakteristika vil så være i funktion.

De årlige omkostninger til vedligeholdelse af systemet og til statistikproduktion i Danmarks Statistik kan anslås til at udgøre ca. 200.000 kr.

5.4. Udgiftsoplysninger

Med hensyn til statistiske opgørelser over de offentlige udgifter vedrørende flygtninge- og indvandrerområdet har arbejdsgruppen ikke set sig i stand til at vurdere, hvad sådanne opgørelser vil kræve af ressourcer. Som nævnt i afsnit 4.6. har arbejdsgruppen ikke defineret, hvilke udgiftsarter, der bør medregnes som vedrørende flygtninge og indvandrere.

Bilag

.....

Bekendtgørelse af udlændingeloven

Herved bekendtgøres udlændingelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 90 af 26. februar 1986 med de ændringer, der følger af lov nr. 686 af 17. oktober 1986.

Kapitel 1

Udlændinges indrejse og ophold i Danmark

§ 1. Statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige kan uden tilladelse indrejse og opholde sig her i landet.

§ 2. Udlændinge, der er omfattet af de regler, som er nævnt i stk. 3 (EF-reglerne), kan uden tilladelse indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indrejsen.

Stk. 2. De begrænsninger, der følger af kapitlerne 3-5, finder kun anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelser til gennemførelse af De europæiske Fællesskabers regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser.

§ 3. Udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, kan indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indrejsen. I dette tidsrum fradrages dog den tid, hvori udlændingen inden for de sidste 6 måneder har haft ophold i Danmark eller et andet nordisk land.

§ 4. Andre udlændinge skal have visum for at indrejse og opholde sig i Danmark.

Det samme gælder udlændinge, som har indrejseforbud, jfr. § 32.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte udlændinge må ikke opholde sig her i landet ud over det tidsrum, der er angivet i det udstedte visum.

Stk. 3. Visum kan gives til en eller flere indrejser med ret til indtil i alt 3 måneders ophold inden for et nærmere fastsat tidsrum.

§ 5. Udlændinge, der ikke er statsborgere i et andet nordisk land, jfr. § 1, må kun opholde sig i Danmark ud over de i §§ 2-4 angivne tidsrum, såfremt de har opholdstilladelse.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at børn under 18 år, der har fast ophold hos forældremyndighedens indehaver, er fritaget for opholdstilladelse.

§ 6. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2.

§ 7. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Stk. 2. Efter ansøgning gives der endvidere opholdstilladelse til en udlænding, som ikke er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, men hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland.

Stk. 3. Opholdstilladelse kan nægtes, såfremt udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land eller på grund af længerevarende ophold, derboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold har nærmere tilknytning til et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse.

Stk. 4. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på en udlænding, som ikke befinder sig her i landet, såfremt Danmark på grund af udlændingens tidligere længerevarende lovlige ophold her i landet, herboende nære slægtninge eller anden tilsvarende tilknytning må anses for nærmest til at yde den pågældende beskyttelse.

Stk. 5. Til en udlænding, der er afvist eller udvist i henhold til § 48, stk. 2, gives der kun opholdstilladelse efter stk. 4.

§ 8. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til udlændinge, der kommer hertil som led i en aftale med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge eller lignende international aftale.

§ 9. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til:

- 1) En udlænding, som tidligere har haft dansk indfødsret.
- 2) En udlænding, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person.
- 3) Mindreårigt barn af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver.
- 4) Forældre over 60 år til et dansk eller nordisk barn eller et barn med opholdstilladelse efter §§ 7-8.
- 5) Forældre over 60 år til en udlænding med tidsubegrænset opholdstilladelse. Opholdstilladelse kan dog i almindelighed kun gives, hvis ansøgeren ikke har andre børn i hjemlandet, som kan påtage sig forsørgelsen.

Stk. 2. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til andre udlændinge:

- 1) Hvis udlændingen uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde har nær familiemæssig eller lignende tilknytning til en i Danmark fastboende person.

- 2) Hvis udlændingen uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.
- 3) Hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervsmæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen.
- 4) Hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor.

Stk. 3. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 4-5, eller stk. 2, nr. 1, kan betinges af, at den person, der bor i Danmark, påtager sig at forsørge ansøgeren.

Stk. 4. Opholdstilladelse efter stk. 1 og stk. 2, nr. 1 og nr. 3-4, skal være opnået inden indrejsen. Justitsministeren kan dog fastsætte regler om, i hvilke tilfælde ansøgning om opholdstilladelse kan indgives her i landet.

§ 10. Uanset bestemmelserne i §§ 6-9 kan der kun, når særlige grunde taler derfor, gives opholdstilladelse:

- 1) hvis udlændingen er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 1, jfr. §§ 22, nr. 2-3, eller 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 2-4, såfremt pådømmelsen var sket her i landet,
- 2) hvis der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4, eller
- 3) hvis udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

Stk. 2. Til udlændinge, som har indrejseforbud, jfr. § 32, kan opholdstilladelse kun gives efter reglerne i §§ 7-8.

§ 11. Opholdstilladelse gives med henblik på varigt eller midlertidigt ophold her i landet. En opholdstilladelse kan tidsbegrænses.

Stk. 2. Er opholdstilladelse givet med henblik på varigt ophold, kan en tidsbegrænsning ikke udstrækkes ud over 5 år fra den dag, hvor udlændingen med lovligt ophold tog fast bopæl her i landet. En tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på varigt ophold forlænges efter ansøgning, medmindre der er grundlag for at inddrage den efter § 19.

Stk. 3. For udlændinge med opholdstilladelse efter § 6 gælder dog reglen i artikel 7, stk. 2, i De europæiske Fællesskabers Råds direktiv nr. 360 af 15. oktober 1968.

§ 12. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om opholdstilladelser, herunder om adgangen til opholdstilladelse, om tilladelsernes varighed, og om de betingelser, der kan fastsættes for opholdet.

Kapitel 2

Arbejde

§ 13. Udlændinge skal have arbejdstilladelse for at tage lønnet eller ulønnet beskæftigelse, for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed eller for mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet. Arbejdstilladelse kræves tillige til beskæftigelse på dansk skib eller luftfartøj, der som led i rutefart eller iøvrigt regelmæssigt ankommer til dansk havn eller lufthavn.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelser om, i hvilket omfang arbejdstilladelse kræves til arbejde på søterritoriet eller kontinentalsoklen.

§ 14. Følgende udlændinge er fritaget for arbejdstilladelse:

- 1) Statsborgere i et andet nordisk land, jfr. § 1.
- 2) Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. §§ 2 og 6.
- 3) Udlændinge, der har tidsbegrænset opholdstilladelse.

Stk. 2. Justitsministeren kan bestemme, at andre udlændinge er fritaget for arbejdstilladelse.

§ 15. Der kan knyttes betingelser til en arbejdstilladelse.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om arbejdstilladelser, herunder om tilladelsernes indhold og varighed og om de betingelser, der kan knyttes til en tilladelse.

§ 16. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om, at en udlænding, som har arbejdstilladelse eller er fritaget herfor, skal være medlem af en arbejdsløshedskasse, og om, at den, der beskæftiger en udlænding, skal underrette arbejdsformidlingen.

Stk. 2. Den, der beskæftiger en udlænding, skal på begæring meddele vedkommende myndighed de nødvendige oplysninger til konstatering af, om udlændingen arbejder lovligt her i landet.

Kapitel 3

Bortfald og inddragelse af opholdstilladelser og arbejdstilladelser

§ 17. En opholdstilladelse bortfalder, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end 2 år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. I de nævnte tidsrum medregnes ikke fravær på grund af værnepligt eller tjeneste, der træder i stedet herfor.

Stk. 2. Det kan dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 nævnte tilfælde.

Stk. 3. En opholdstilladelse, der er givet i medfør af §§ 7–8, ophører først efter stk. 1, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

§ 18. En opholdstilladelse bortfalder, når der af forsørgelsesmæssige grunde er truffet afgørelse om, at en udlænding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder dog ikke, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år.

§ 19. En tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages:

- 1) Når det grundlag, som er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, var urigtigt eller ikke længere er til stede.
- 2) Når udlændingen ikke har fornødent pas eller anden rejselegitimation, jfr. § 39, der giver adgang til tilbagerejse til udsenderlandet.
- 3) Når udlændingen undlader at overholde de betingelser, der er fastsat for opholds-

tilladelsen eller for en arbejdstilladelse. Betingelserne skal udtrykkeligt være tilkendegivet, og det skal skriftligt være indskærpet udlændingen, at tilsidesættelse vil medføre inddragelse.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på en udlænding, som er omfattet af §§ 7, 8 eller 9, stk. 1 og 2, og som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 2 år.

Stk. 3. En tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse kan altid inddrages, såfremt udlændingen har opnået opholdstilladelsen ved svig.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1, nr. 2 og 3, finder ikke anvendelse på udlændinge, som har opholdstilladelse efter § 6.

Stk. 5. Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse finder bestemmelsen i § 26 tilsvarende anvendelse.

§ 20. Er der i medfør af §§ 7 eller 8 givet opholdstilladelse til en udlænding, der er kommet hertil som led i en omfattende indstrømning af flygtninge, kan tilladelsen inddrages, såfremt tredjeland har erklæret sig villigt til at modtage og yde den pågældende beskyttelse eller de omstændigheder, der begrundede opholdstilladelsen, klart er bortfaldet.

§ 21. En arbejdstilladelse bortfalder, når udlændingens opholdstilladelse bortfalder eller inddrages.

Kapitel 4

Udvisning

§ 22. Udlændinge, som bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i mere end de sidste 7 år, og udlændinge med opholdstilladelse efter §§ 7-8 kan kun udvises, hvis:

- 1) Udvisning findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.
- 2) Udlændingen vedholdende har begået grov kriminalitet.
- 3) Udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 6 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten og grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet.

§ 23. Udlændinge, som bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i mere end de sidste 4 år, kan kun udvises:

- 1) Af de i § 22 nævnte grunde.
- 2) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingens forhold begrundet en nærliggende fare for, at udlændingen under fortsat ophold her i landet vil begå forbrydelser.
- 3) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 4 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten eller grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet.

§ 24. Andre udlændinge kan udvises:

- 1) Af de i §§ 22 eller 23 nævnte grunde.
- 2) Hvis udlændingen idømmes ubetinget straf af fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en lovovertrædelse, som kan medføre fængsel i 2 år eller derover, og udlændingen under hensyn til den idømte straf samt arten eller grovheden af den begåede kriminalitet ikke bør forblive her i landet. En udlænding, som bor her i landet med henblik på varigt ophold, og som lovligt har boet her i mere end de sidste 2 år, kan dog kun udvises af denne grund, såfremt udlændingen idømmes ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.
- 3) Hvis en udlænding, der med lovligt ophold har fast bopæl her i landet, idømmes højere straf end hæfte eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, og hvis der på grund af overtrædelsens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt er bestemte grunde til at antage, at udlændingen under fortsat ophold her i landet vil begå lovovertrædelser.
- 4) Hvis en udlænding, der ikke er omfattet af nr. 3, idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der kan medføre højere straf end hæfte.

- 5) Hvis udlændingen opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.

§ 25. En udlænding, som ikke har boet her i landet i længere tid end de sidste 2 år, kan desuden udvises, hvis udlændingen helt eller delvis ernærer sig på ulovlig vis.

Stk. 2. En udlænding, som ikke har boet her i landet i længere tid end det sidste år, kan desuden udvises:

- 1) Hvis udlændingen på grund af alkoholmisbrug jævnligt har givet anledning til ulempe for andre eller til forstyrrelse af ro og orden.
- 2) Hvis udlændingen ulovligt besidder eller bruger euforiserende stoffer.

§ 26. Ved afgørelsen om udvisning skal der foruden til udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, herunder varigheden af opholdet her i landet, tages hensyn til, om udvisning må antages at virke særlig belastende, navnlig på grund af:

- 1) udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold,
- 2) udlændingens personlige eller familiemæssige tilknytning til herboende danske eller udenlandske statsborgere,
- 3) udlændingens tilknytning til landet i øvrigt, herunder at udlændingen er kommet hertil som barn eller ganske ung og dermed helt eller delvis har haft sin opvækst her i landet,
- 4) udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold, og
- 5) risikoen for, at udlændingen vil lide overlast i hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold.

§ 27. De i §§ 11, stk. 2, 1. pkt., 17, stk. 1, 3. pkt., 18, stk. 2, 19, stk. 2, og 22-25 nævnte tidsrum regnes fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet her i landet, fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse.

Stk. 2. Ophold med en opholdstilladelse, der er opnået ved svig, anses ikke for lovligt ophold.

Stk. 3. Den tid, hvori en udlænding har været varetægtsfængslet forud for en senere

domfældelse eller har udstået frihedsstraf eller været undergivet anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, medregnes ikke i de i stk. 1 nævnte tidsrum.

Kapitel 5

Afvisning

§ 28. En udlænding, der ikke har opholdstilladelse, eller en nordisk statsborger, som ikke har fast bopæl her i landet, kan uanset bestemmelserne i kapitel 1 afvises ved indrejse:

- 1) Hvis udlændingen har indrejseforbud og ikke har visum, jfr. § 4, stk. 1, 2. pkt.
- 2) Hvis udlændingen ikke opfylder de bestemmelser om pas, visum og indrejse, som er fastsat efter kapitel 7. Statsborgere i et andet nordisk land kan dog kun afvises af denne grund, såfremt de indrejser fra et ikke-nordisk land, jfr. § 39, stk. 4.
- 3) Hvis der efter det, som er oplyst om udlændingens forhold, er grund til at antage, at den pågældende vil tage ophold eller arbejde her i landet uden fornøden tilladelse.
- 4) Hvis udlændingen ikke har de nødvendige midler til sit underhold her i landet og til hjemrejsen. Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, kan dog ikke afvises af denne grund.
- 5) Hvis andre hensyn til den offentlige orden eller sikkerheds- eller sundhedsmæssige grunde tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet.

Stk. 2. Afvisning efter stk. 1 kan endvidere ske indtil 3 måneder efter indreisen. Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, kan dog efter indreisen kun afvises efter stk. 1, nr. 1 og 5.

Stk. 3. En udlænding, der ikke har fast bopæl her i landet, kan uanset bestemmelserne i kapitel 1 afvises, såfremt det findes påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.

§ 29. En ikke-nordisk udlænding, som må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land, skal afvises ved indreisen, hvis den pågældende har modtaget indrejseforbud fra et sådant land og ikke har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark og det eller de andre nordiske lande, hvortil den

pågældende udlænding må antages at ville rejse.

Stk. 2. En ikke-nordisk udlænding, som må antages at ville rejse videre til et andet nordisk land, kan afvises ved indrejsen til Danmark, hvis den pågældende kan afvises efter de regler, der gælder i det nordiske land, hvortil den pågældende udlænding må antages at ville rejse.

Stk. 3. Afvisning efter stk. 1 og 2 kan endvidere ske indtil 3 måneder efter indrejsen.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 finder ikke anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2.

Kapitel 6

Forskellige regler om opholdstilladelse, udvisning og afvisning

§ 30. En udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet.

Stk. 2. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen. Justitsministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 31. En udlænding må ikke udsendes til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, artikel 1 A, nævnte grunde, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videreendelse til et sådant land.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, såfremt udlændingen har opnået opholdstilladelse i henhold til § 7, stk. 2 eller stk. 4, jfr. stk. 2. Dette gælder dog ikke, hvis der er bestemte grunde til at antage, at udlændingen frembyder fare for landets sikkerhed, eller hvis udlændingen efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må antages at frembyde nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

§ 32. En dom, kendelse eller beslutning, hvorved en udlænding udvises, medfører, at udlændingens visum og opholdstilladelse bortfalder, og at udlændingen ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud). Indrejseforbuddet kan tidsbegrænses og skal i så fald udløbe en 1. januar eller en 1. juli.

Stk. 2. Bestemmelse om indrejseforbud kan træffes i forbindelse med en beslutning

om afvisning efter § 28, stk. 2, jfr. stk. 1, nr. 4 eller 5.

Stk. 3. Den politimyndighed, som drager omsorg for udrejsen, skal udlevere udlændingen en skriftlig og begrundet meddelelse om indrejseforbuddet og om strafansvaret ved overtrædelse heraf.

Stk. 4. Når omstændighederne taler derfor, kan et indrejseforbud senere ophæves. Et ved dom meddelt indrejseforbud kan dog, medmindre der gives udlændingen opholdstilladelse efter §§ 7-8, tidligst ophæves 2 år efter udrejsen, jfr. dog § 50.

§ 33. Afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, beslutning om inddragelse af opholdstilladelse og beslutning om udvisning efter § 24, nr. 5, eller efter § 25 skal indeholde en frist for udrejse. Afgørelsen skal endvidere indeholde oplysning om reglen i stk. 3, 1. pkt.

Stk. 2. Fristen må, bortset fra påtrængende tilfælde, ikke være kortere end 15 dage eller, hvis udlændingen er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet, eller hvis udlændingen hidtil har haft opholdstilladelse, 1 måned.

Stk. 3. Påklages en afgørelse efter stk. 1 inden 7 dage efter, at den er meddelt den pågældende, har udlændingen ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort, såfremt udlændingen enten er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, eller er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet, eller hidtil har haft opholdstilladelse her i landet. Opretholdes afgørelsen, fastsættes der en ny frist for udrejse efter reglerne i stk. 2.

Stk. 4. Er udvisning sket ved dom, fastsætter politiet en udrejsefrist efter reglerne i stk. 2. Fristen regnes fra dommens afsigelse eller, hvis den pågældende ikke har været til stede ved denne, fra dens forkyndelse.

Stk. 5. Klage over en afvisningsbeslutning giver ikke udlændingen ret til at indrejse i landet.

§ 34. Indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal udvises eller afvises, og indtil en afgørelse herom kan iværksættes, kan politiet, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, bestemme, at udlændingen skal:

- 1) deponere sit pas, anden rejselegitimation og billet hos politiet,
- 2) stille en af politiet fastsat sikkerhed,
- 3) tage ophold efter politiets nærmere bestemmelse og
- 4) give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter.

§ 35. En udlænding kan varetægtsfængsles, når der er bestemte grunde til at anse varetægtsfængsling for nødvendig for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen og under eventuel appel, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan fuldbyrdes, og når:

- 1) Udlændingen ikke har fast bopæl her i landet og der er begrundet mistanke om, at udlændingen har begået en lovovertrædelse, der kan medføre udvisning efter § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 1, jfr. §§ 22, nr. 2-3, eller 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 2-4.
- 2) Udlændingen er indrejst i strid med et indrejseforbud.

§ 36. Såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning eller for udvisning efter § 24, nr. 5, og § 25, kan politiet bestemme, at en udlænding, som ikke har fast bopæl her i landet, skal underkastes frihedsberøvelse. Det samme gælder med hensyn til udvisning efter § 22, nr. 1, § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 1, og § 24, nr. 1, jfr. § 22, nr. 1, selv om udlændingen har fast bopæl her i landet. En udlænding kan endvidere frihedsberøves, såfremt den pågældende ikke efterkommer Direktoratet for Udlændinges bestemmelse om at tage ophold, jf. § 42 a, stk. 2, 3. pkt. Det samme gælder den udlænding, der gennem voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, lægger hindringer i vejen for udførelsen af disse personers hverv, jf. § 42 a, stk. 2, 4. pkt.

Stk. 2. Retsplejelovens §§ 758 og 759 finder tilsvarende anvendelse. Under frihedsberøvelsen finder retsplejelovens §§ 770-776 og 778 anvendelse med de fornødne lempelser.

§ 37. En udlænding, der er frihedsberøvet efter § 36, skal, medmindre den pågældende forinden løslades, inden 3 døgn efter friheds-

berøvelsens iværksættelse fremstilles for retten, der tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Fremstillingen skal ske for retten på det sted, hvor udlændinge er tilbageholdt.

Stk. 2. Retten beskikker en advokat for udlændingen. Tidspunktet for frihedsberøvelsens iværksættelse og for fremstillingen i retten anføres i retsbogen.

Stk. 3. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37. Er udlændingen frihedsberøvet på afgørelsens tidspunkt, og findes frihedsberøvelsen lovlig, fastsættes der i kendelsen en frist for fortsat tilbageholdelse. Denne frist kan senere forlænges af retten.

Stk. 4. Ved frihedsberøvelsens iværksættelse skal politiet gøre udlændingen bekendt med bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2, 1. pkt. Politiet skal endvidere gøre udlændingen bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med hjemlandets diplomatiske eller konsulære repræsentation eller, såfremt udlændingen søger opholdstilladelse efter § 7, med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp.

Stk. 5. Kæremål har ikke opsættende virkning med hensyn til gennemførelse af beslutning om afvisning eller udvisning.

Stk. 6. Retsplejelovens kapitel 43 a finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Kapitel 7

Kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v.

§ 38. Justitsministeren fastsætter regler om, ved hvilke grænseovergangssteder, havne og lufthavne ind- og udrejse kan finde sted.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om ind- og udrejsekontrol, herunder om udenlandske besætningsmedlemmers ophold her i landet, om på- og afmønstring her i landet af udenlandske besætningsmedlemmer og om de pligter, der påhviler skibsførere og luftfartøjschefer.

Stk. 3. I forbindelse med indrejse- og udrejsekontrol har kontrolmyndigheden ret til at undersøge bagagerum og andre lukkede rum i køretøjer, skibe og luftfartøjer for at sikre, at ulovlig ind- og udrejse ikke finder sted.

§ 39. En udlænding skal ved indrejse, under ophold her i landet og ved udrejse herfra være i besiddelse af pas eller andet dokument, der efter justitsministerens bestemmelse kan godkendes som rejselegitimation.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang passet eller rejselegitimationen skal være påtegnet visum til indrejse i eller udrejse af landet.

Stk. 3. Passet eller rejselegitimationen skal ved ind- og udrejse forevises for paskontrol og under ophold her i landet på begæring forevises for offentlige myndigheder. Justitsministeren kan bestemme, at udlændinge til stadighed skal medføre deres pas eller anden legitimation under ophold her i landet.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1-3 gælder ikke for statsborgere i et andet nordisk land, der opholder sig her i landet, eller som indrejser fra eller udrejser til et andet nordisk land. Justitsministeren kan fritage andre udlændinge for pligterne efter stk. 1 og 3.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument. Rejselegitimation kan inddrages efter samme regler, som gælder om pas til danske statsborgere, eller når grundlaget for udstedelsen er bortfaldet.

§ 40. En udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til denne lov kan gives, eller om udlændingen lovligt opholder sig her i landet. Udlændingen skal efter tilsigelse give personligt møde og på begæring stille sit pas eller sin rejselegitimation til rådighed ved behandlingen af ansøgninger i henhold til loven.

Stk. 2. Til oplysning i sager, der henhører under denne lov, kan der optages forhør i retten, jfr. retsplejelovens § 1018.

Stk. 3. Dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, kan tages i bevaring, hvis det skønnes fornødent. Retsplejelovens kapitler 72 og 73 finder anvendelse i samme omfang som i statsadvokatsager.

§ 41. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at udlændinge af hensyn til statens sik-

kerhed eller opretholdelsen af ro og orden har pligt til at melde sig hos en offentlig myndighed.

§ 42. Justitsministeren kan fastsætte regler, hvorefter den, der mod eller uden vederlag yder logi til eller stiller lejrplads til rådighed for udlændinge, skal føre fortegnelse over udenlandske gæster og give politiet underretning om deres ankomst og afrejse. Fortegnelsen skal til enhver tid kunne forevises politiet.

Stk. 2. Udlændinge skal meddele de oplysninger, der er nødvendige til opfyldelse af pligten efter stk. 1.

§ 42 a. En udlænding, der opholder sig her i landet, og hvis ansøgning om opholdstilladelse i henhold til §§ 7-8 er taget under behandling, får foreløbig udgifterne til underhold dækket af Direktoratet for Udlændinge. Dette gælder dog ikke, såfremt udlændingen selv har tilstrækkelige midler til dækning heraf.

Stk. 2. Direktoratet for Udlændinge tilvejebringer og driver indkvarteringssteder for udlændinge, der er nævnt i stk. 1. Dette kan ske i samarbejde med Dansk Røde Kors. Direktoratet for Udlændinge kan bestemme, at en i stk. 1 nævnt udlænding, uanset om den pågældende selv har tilstrækkelige midler til sit underhold, skal tage ophold efter Direktoratets nærmere bestemmelse. En sådan udlænding må ikke gennem voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, lægge hindringer i vejen for udførelsen af disse personers hverv.

§ 43. Såfremt politiet drager omsorg for en udlændings ophold og udrejse, skal udlændingen afholde de udgifter, der for udlændingens eget vedkommende er forbundet hermed. Har udlændingen ikke tilstrækkelige midler, afholdes udgifterne foreløbig af statskassen.

Stk. 2. Føreren og den, der har rådighed over et skib eller luftfartøj, som har bragt en udlænding her til landet, samt dennes herværende repræsentant har pligt til uden udgift for staten at sørge for udlændingens udrejse, såfremt udlændingen bliver afvist efter reglerne i kapitel 5. De har endvidere pligt til at

erstatte statens udgifter ved rømte eller agterudsejlede besætningsmedlemmer og blindpassagerers ophold, tilbageførelse til skibet eller luftfartøjet eller udsendelse.

Stk. 3. Den, der har bistået en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet, og den, der har beskæftiget en udlænding uden arbejdstilladelse, skal erstatte de udgifter, der påføres staten ved udlændingens ophold og udrejse.

Stk. 4. Krav efter stk. 1-3 tillægges udpantningsret.

§ 44. Justitsministeren kan fastsætte regler om gebyrer for ansøgninger, der indgives her i landet om opholds- og arbejdstilladelse, visum og dansk rejselegitimation til udlændinge.

§ 45. Ved aftale med fremmede regeringer eller mellemfolkelige organisationer eller ved bestemmelse fastsat af justitsministeren kan der ske lempelse af reglerne om opholds- og arbejdstilladelse i forhold til visse lande og visse grupper af udlændinge.

Kapitel 8

Kompetence- og klageregler m.v.

§ 46. Afgørelser i henhold til denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af §§ 46 a-50 og 51, stk. 2, 2. pkt., af Direktoratet for Udlændinge.

Stk. 2. Direktoratets afgørelser kan, bortset fra de i § 53 a nævnte afgørelser, påklages til justitsministeren.

§ 46 a. Afgørelse om opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 2, træffes af justitsministeren.

§ 47. Opholdstilladelse til personer, som nyder diplomatiske rettigheder, samt til deres familiemedlemmer meddeles af udenrigsministeren.

Stk. 2. Der kan efter aftale mellem justitsministeren og udenrigsministeren gives danske diplomatiske og konsulære repræsentationer i udlandet bemyndigelse til at udstede visum og opholdstilladelse.

§ 48. Afgørelse om afvisning ved indreisen, jfr. §§ 28, stk. 1, og 29, stk. 1-2, og afgørelser om iværksættelse af foranstaltning

ger efter §§ 30, 34 og 36 kan træffes af vedkommende politimester eller politidirektøren, hvis afgørelser kan påklages til justitsministeren.

Stk. 2. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af §§ 7-8, træffes afgørelse om afvisning af Direktoratet for Udlændinge efter reglerne i kapitel 5. Ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 7-8 behandles ikke, før der er taget stilling til, om den pågældende udlænding skal afvises eller udvises efter § 24, nr. 5, og er udrejst af landet. Udlændingen må dog ikke udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, artikel 1 A, nævnte grunde, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land. Afgørelse om udsendelse træffes af Direktoratet for Udlændinge. Træffer Direktoratet afgørelse om afvisning eller udvisning og udsendelse, kan afgørelsen påklages til justitsministeren, jfr. § 46, stk. 2. En sådan klage til justitsministeren har ikke opsættende virkning. Træffer Direktoratet for Udlændinge ikke afgørelse om afvisning eller udvisning og udsendelse, skal udlændingen gøres bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med Dansk Flygtningehjælp.

§ 49. Når en udlænding dømmes for strafbart forhold, afgøres det efter anklagemyndighedens påstand ved dommen, om den pågældende skal udvises i medfør af § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 2-3, eller § 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 1, jfr. §§ 22, nr. 2-3, eller 23, nr. 2-3, eller § 24, nr. 2-4. Træffes der bestemmelse om udvisning, skal dommen indeholde bestemmelse om indrejseforbuddets varighed, jfr. § 32, stk. 1.

Stk. 2. Frafalder anklagemyndigheden tiltale mod en udlænding for et strafbart forhold, der kan medføre udvisning efter de i stk. 1 nævnte bestemmelser, kan det som et vilkår for tiltalefrafaldet fastsættes, at udlændingen skal udvises med et nærmere angivet indrejseforbud. Bestemmelserne i retsplejelovens § 723 a finder tilsvarende anvendelse. Rettens afgørelse om godkendelse af et vilkår om udvisning træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

Stk. 3. I det omfang udlændingen ikke efter retsplejelovens almindelige regler har fået beskikket en forsvarer, skal der ved be-

handlingen af de i stk. 1 og 2 nævnte sager efter anmodning beskikkes en forsvarer for den pågældende.

§ 50. Er udvisning efter § 49, stk. 1, ikke iværksat inden 6 måneder efter dommen, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jfr. § 26, forlange, at spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbringes for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning. Begæring herom skal være fremsat senest 3 måneder før det tidspunkt, hvor udvisningen kan forventes iværksat. Såfremt udvisningen opretholdes, kan spørgsmålet efter 6 måneders forløb på ny én gang indbringes for retten, dog tidligst 1 år og senest 6 måneder før det tidspunkt, hvor udvisningen kan ventes iværksat.

Stk. 2. Straffelovens § 59, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse. Begæringen kan afvises af retten, såfremt det er åbenbart, at der ikke er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold. Afvises begæringen ikke, beskikkes der efter anmodning en forsvarer for udlændingen. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 34, § 36, stk. 2, 2. pkt., og § 37, stk. 3 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

§ 51. Overføres strafforfølningen i en straffesag mod en udlænding, der ikke har fast bopæl her i landet, til et andet land, kan der i forbindelse med overførelsen træffes afgørelse om, at den pågældende udvises, såfremt strafforfølningen angår en lovovertrædelse, der efter de i § 49, stk. 1, nævnte bestemmelser kan medføre udvisning. Udvisningen ophæves, såfremt udlændingen frifindes for den påsigtede lovovertrædelse.

Stk. 2. Er en udlænding i udlandet idømt straf for en lovovertrædelse, der har haft eller må antages at skulle have haft virkning her i landet, kan der under de i §§ 22-25 nævnte betingelser træffes bestemmelse om udvisning. Såfremt udlændingen har fast bopæl i Danmark, indbringes spørgsmålet til

afgørelse ved byretten i den retskreds, hvor den pågældende bor. Sagen kan fremmes uden udlændingens tilstedeværelse. Rettens afgørelse træffes ved kendelse.

§ 52. Endelige administrative afgørelser efter § 46 kan inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt udlændingen, af denne kræves indbragt til prøvelse for den ret, hvor udlændingen har bopæl, eller, hvis udlændingen ikke har bopæl noget sted i riget, for Københavns byret, hvis afgørelsen går ud på:

- 1) nægtelse af opholdstilladelse med henblik på varigt ophold efter § 9, stk. 1, nr. 3-5,
- 2) bortfald, inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en sådan tilladelse,
- 3) udvisning efter § 24, nr. 5, af en udlænding, som er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2, eller
- 4) udvisning efter § 25 af en udlænding, som:
 - a) er statsborger i et andet nordisk land og har fast bopæl her i landet eller
 - b) er omfattet af EF-reglerne, jfr. § 2.

Stk. 2. Sagen indbringes for retten af Direktoratet for Udlændinge, der fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder.

Stk. 3. Retten drager omsorg for sagens oplysning og træffer selv bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner, om tilvejebringelse af andre bevismidler og om, hvorvidt sagen skal behandles mundtligt. Udebliver udlændingen uden lovligt forfald, afgør retten, om afgørelsen kan prøves uden udlændingens tilstedeværelse, eller om sagen skal afvises eller udsættes.

Stk. 4. Såfremt retten finder det fornødent og udlændingen opfylder den i retsplejelovens § 330, stk. 1, nr. 2, nævnte betingelse, beskikkes der en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 5. Retten kan, når der er særlig anledning dertil, pålægge udlændingen helt eller delvis at betale sagsomkostninger.

Stk. 6. Sagens indbringelse for retten har ikke opsættende virkning, medmindre retten træffer bestemmelse herom.

Stk. 7. Retten afgør ved kendelse, om sagen skal afvises, eller om afgørelsen skal op-

retholdes eller ophæves. Kendelsen kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37.

§ 53. Der oprettes et flygtningenævn bestående af en formand og et af justitsministeren fastsat antal næstformænd og andre medlemmer. Ved nævnets behandling af en sag medvirker der foruden formanden eller en af næstformændene 6 medlemmer, heraf 3 medlemmer beskikket efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren og Advokatrådet samt 2 medlemmer beskikket efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp.

Stk. 2. Endvidere medvirker der foruden formanden eller en af næstformændene 6 medlemmer ved drøftelse af spørgsmål om almindelige retningslinier for nævnets arbejde m.v., herunder retningslinier for, hvilke grupper af sager der behandles efter bestemmelsen i stk. 3.

Stk. 3. En sag, der ikke er af principiel karakter, kan behandles af formanden eller en af næstformændene, et af de medlemmer, der er beskikket efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp, og et af de medlemmer, der er udpeget af ministerierne, såfremt:

- 1) klagen må anses for at være åbenbart grundløs,
- 2) der er meddelt opholdstilladelse efter § 7, stk. 2, men udlændingen påberåber sig at være omfattet af § 7, stk. 1,
- 3) sagen vedrører nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument eller
- 4) forholdene i øvrigt taler for anvendelse af denne behandlingsform.

Stk. 4. Sager, der behandles efter stk. 3, kan henvises til behandling under medvirken af de medlemmer, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Formanden og næstformændene, der skal være dommere, beskikkes af justitsministeren, der også beskikker de øvrige medlemmer, heraf et antal medlemmer efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren, Advokatrådet og Dansk Flygtningehjælp. Beskikkelserne gælder for en periode på 4 år. Genbeskikkelse kan finde sted.

§ 53 a. For Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Direkto-

ratet for Udlændinge har truffet om følgende spørgsmål, jfr. dog stk. 3:

- 1) Nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af §§ 7-8.
- 2) Bortfald efter § 17 og inddragelse efter §§ 19 eller 20 af en opholdstilladelse, der er givet efter §§ 7-8.
- 3) Nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant rejsedokument.

Stk. 2. Påklages en afgørelse som nævnt i stk. 1, har klagen opsættende virkning.

Stk. 3. Direktoratet for Udlændinge kan, efter at sagen har været forelagt for Dansk Flygtningehjælp, bestemme, at afgørelsen i en sag, hvor ansøgningen må anses for åbenbart grundløs, ikke kan indbringes for Flygtningenævnet.

Stk. 4. Direktoratet for Udlændinges afgørelser som nævnt i stk. 1 skal indeholde oplysning om reglerne i stk. 1-3.

§ 53 b. Direktoratet for Udlændinge underretter Flygtningenævnet om afgørelser, som ikke har kunnet indbringes for nævnet, fordi Direktoratet har truffet bestemmelse herom efter reglen i § 53 a, stk. 3. Flygtningenævnet kan bestemme, at bestemte grupper af sager skal kunne indbringes for nævnet.

§ 54. Indbringes en afgørelse for Flygtningenævnet, fremsender Direktoratet for Udlændinge sagens akter til nævnet med oplysninger om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder. Nævnet drager i øvrigt selv omsorg for sagens oplysning og træffer bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner og om tilvejebringelse af andre bevismidler.

§ 55. Flygtningenævnet kan om fornødent beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan.

Stk. 2. Udlændingen og dennes advokat skal have lejlighed til at gøre sig bekendt med det materiale, der indgår i nævnets behandling, og til at udtale sig herom.

Stk. 3. Hvis hensynet til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter eller hensynet til tredjemand undtagelsesvis gør det påkrævet, kan bestemmelsen i stk. 2 fraviges i fornødent omfang.

§ 56. Såfremt udlændingen eller den beskikkede advokat begærer det, har udlændingen ret til mundtligt at forelægge sin sag for nævnet. Nævnet bestemmer, om den øvrige behandling af sagen skal være mundtlig. Sager, der behandles efter § 53, stk. 3, kan behandles skriftligt i det omfang, der er enighed herom.

Stk. 2. Nævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jfr. dog stk. 1, 3. pkt. I tilfælde af stemmelighed skal det resultat, som er gunstigst for den pågældende klager, være gældende. Afgørelsen skal ledsages af grunde.

Stk. 3. Nævnets afgørelser er endelige.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter Flygtningenævnets forretningsorden efter forhandling med nævnet.

§ 57. Forinden der af anklagemyndigheden nedlægges påstand om udvisning af en udlænding, der har opholdstilladelse i medfør af §§ 7-8, skal der indhentes en udtalelse fra Flygtningenævnet.

§ 58. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes efter § 37, stk. 2, § 49, stk. 3, § 50, stk. 2, 3. pkt., § 52, stk. 4, § 55, stk. 1 og § 65, stk. 3, 2. pkt., gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jfr. retsplejelovens kapitel 31.

Kapitel 9

Straffebestemmelser

§ 59. Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den udlænding, som:

- 1) Indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller i et andet nordisk land.
- 2) Indrejser her i landet i strid med et indrejseforbud eller et tilhold meddelt i henhold til tidligere udlændingelove.
- 3) Opholder sig her i landet eller arbejder uden fornøden tilladelse.
- 4) Ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde her i landet.

Stk. 2. Med samme straf som i stk. 1 anført straffes den, som beskæftiger en udlæn-

ding uden fornøden arbejdstilladelse eller i strid med de for en arbejdstilladelse fastsatte betingelser.

Stk. 3. Den, der forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. På samme måde straffes den, der for vindings skyld bistår en udlænding med at indrejse i Danmark med henblik på herfra at indrejse i et andet land, hvor udlændingen vil blive afvist eller tilbagesendt.

§ 59 a. Den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. § 39.

§ 60. Overtrædelse af § 16, stk. 2, de i medfør af § 34 eller § 42 a, stk. 2, 3. pkt., givne pålæg, § 39, stk. 1 og 3, § 40, stk. 1, og § 42 a, stk. 2, 4. pkt., eller tilsidesættelse af de betingelser, der er knyttet til en tilladelse efter loven, straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. I forskrifter, der udstedes i medfør af §§ 2, stk. 3, 12, 15, stk. 2, 16, stk. 1, og 38, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde eller af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 61. Er en overtrædelse begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan bødeansvar pålægges selskabet som sådant.

§ 62. Sager om overtrædelse af denne lov behandles som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitler 72 og 73 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 63. Loven træder i kraft den 1. oktober 1983, jfr. dog §§ 64 og 65.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om udlændinges adgang til landet m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973.

Stk. 3. Lovens regler om udvisning på grund af straffbart forhold finder anvendelse i alle sager, der ikke er pådømt i 1. instans ved lovens ikrafttræden.

§ 64. De beføjelser, som ved denne lov er tillagt Direktoratet for Udlændinge, udøves indtil den 1. januar 1984 af rigspolichefen, tilsynet med udlændinge.

§ 65. Fra den 10. juni 1983 kan udlændinge, som efter idømt frihedsstraf er udvist efter de hidtidige regler, jfr. lovbekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973 § 4, stk. 1, nr. 3, jfr. § 2, stk. 1, nr. 5 eller 6, såfremt udrejsen ikke er iværksat inden den 10. juni 1983, forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om beslutningens ophævelse for retten til afgørelse efter denne lovs kapitel 4. Politiet skal snarest underrette de pågældende udlændinge om denne ret og om reglen i stk. 2.

Stk. 2. Begæring efter stk. 1 skal fremsættes inden 4 uger efter, at udlændingen er gjort bekendt med adgangen til at indbringe beslutningen for retten.

Stk. 3. Sagen indbringes for den domstol, der har truffet afgørelse i straffesagen i 1. instans. Retten beskikker en forsvarer for udlændingen, medmindre den pågældende selv har antaget en sådan. Rettens afgørelse om, hvorvidt beslutningen skal opretholdes eller ophæves, træffes ved kendelse, der kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

Stk. 4. Begæres en beslutning om udvisning indbragt for retten, jfr. stk. 1, udsættes beslutningens udførelse. Retten kan, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse under sagen, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan iværksættes, bestemme, at udlændingen skal underkastes frihedsberøvelse. § 34, § 36, stk. 2, 2. pkt., og § 37, stk. 3 og 6, finder tilsvarende anvendelse.

§ 66. Loven gælder ikke for Færøerne og

Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 232 af 6. juni 1985 indeholder følgende bestemmelse:

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.¹⁾

Lov nr. 574 af 19. december 1985 indeholder følgende bestemmelser:

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og finder anvendelse i alle sager, der endnu ikke er afgjort af Flygtningenævnet.²⁾

Lov nr. 686 af 17. oktober 1986 indeholder følgende bestemmelser:

§ 3

Stk. 1. Lovens § 1, nr. 1-10 og nr. 12, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.³⁾ § 1, nr. 1, 3, 8 og 10, finder dog ikke anvendelse for udlændinge, der forinden er indrejst i landet og har ansøgt om opholdstilladelse efter de hidtidige regler. § 1, nr. 7, finder alene anvendelse for udlændinge, der er indrejst i landet efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 11, fastsættes af justitsministeren.⁴⁾

§ 4

Forslag om revision af loven fremsættes for Folketinget i folketingsåret 1987-88.

Justitsministeriet, den 26. juni 1987

ERIK NINN-HANSEN

/Walsted Hansen

¹⁾ Bekendtgjort i Lovtidende den 13. juni 1985.

²⁾ Bekendtgjort i Lovtidende den 21. december 1985.

³⁾ Bekendtgjort i Lovtidende den 18. oktober 1986.

⁴⁾ Ved § 1, nr. 11, indsattes § 59 a i udlændingelov, jf. lovbekendtgørelse nr. 90 af 26. februar 1986.

Referenceliste:

Danmarks Statistik, Statistiske Efterretninger, Befolkning og valg 1990:11. Udenlandske statsborgere og personer født i udlandet pr. 1 januar 1990.

Danmarks Statistik, Nyt fra Danmarks Statistik, nr. 45 fra 14. februar 1991. Flygtningestatistik 4. kvartal 1990 og året 1990.

Direktoratet for Udlændinge, Beretning for 1988 og 1989.

Direktoratet for Udlændinge, Ugestatistik, Månedssstatistik og Årsstatistik.

Dansk Flygtningehjælp, Statistik 1956-87.

Dansk Flygtningehjælp, Flygtningestatistik 1988.

Marianne Melchior, Flygtninge i Danmark. Socialforskningsinstituttet, København 1990.

Kirsten Just Jeppesen, Unge indvandrere - en undersøgelse af anden generation fra Jugoslavien, Tyrkiet og Pakistan. Socialforskningsinstituttet, København 1989.

Indenrigsministeriet, Integration af indvandrere i Danmark, Rapport fra arbejdsgruppe. København 1990.

UN, Prospects of World Urbanization, 1988

Registreringssystemerne i Direktoratet for Udlændinge

1. Direktoratet for Udlændinges journaliseringssystem er ikke EDB-baseret, men består af et manuelt kartotekssystem med tre forskellige kartoteker.

Herudover har Direktoratet et EDB-baseret registreringssystem (asylregisteret). Dette system vedrører kun asylsager og ikke de mange andre ansøgninger, som behandles i Direktoratet, herunder heller ikke sager, hvor anerkendte flygtninge efterfølgende søger om familiesammenføring med deres familie i hjemlandet.

Asylregisteret er ikke et journalsystem og er således ikke indrettet til at registrere for eksempel ind- og udgående post.

2. Direktoratets manuelle kartotekssystem består af følgende kartoteker:
 - udlændingenummerkartotek
 - navnekartotek
 - fødedatokartotek

Samtlige sager registreres i disse tre kartoteker, der føres i journalerne i Direktoratets tre ekspeditionskontorer.

I **fødedatokartoteket** registreres den pågældendes fødedato, navn, nationalitet, udlændingenummer og eventuelt CPR-nr. Kartoteket er opstillet i fødedatoorden.

I **navnekartoteket** registreres den pågældendes navn, udlændingenummer, fø-

dedato (eventuelt personnummer) og nationalitet.

I **Udlændingenummerkartoteket** registreres den pågældendes udlændingenummer, navn, køn, nationalitet og fødedato (eventuelt personnummer). Endvidere registreres det, hvem der er sagsbehandler og hvilke skrivelser og afgørelser, der enten er tilgået eller fragået den pågældende sag. Dette kartotek er opdelt efter nationalitet og opstillet i udlændingenummerorden.

3. Ifølge forskrifterne for asylregisteret er registerets formål:

at tjene som arbejdsregister for Direktoratet for Udlændinge, politiet, Justitsministeriet og Flygtningenævnet i forbindelse med disse myndigheders administration og ekspedition af asylsager,

at udskrive statistiske oplysninger i Direktoratet for Udlændinge vedrørende asylsager og

at udskrive meddelelser til brug for Dansk Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp i forbindelse med disse institutioners ekspedition af asylsager.

Følgende datatyper registreres i asylregisteret:

- Oplysninger, der tjener til identifikation af den pågældende person (journalnummer, navn, fødedato, eventuelt personnummer, nationalitet, køn, civilstand, flygtningekategori).
- Oplysninger om den pågældendes opholdssteder, mens asylsagen verserer.
- Oplysninger om, hvilke afgørelser, der er truffet af de forskellige instanser. I samme forbindelse opdateres sagsbehandlingsskridt, der danner grundlag for de afgørelser, Direktoratet træffer.
- Oplysninger, der afslutter sagen (overgivelse til Dansk Flygtningehjælp, udrejse, dødsfald, legalt ophold på andet grundlag end asyl).

Asylregisteret opdateres on line, det vil sige, at alle opdateringer kan ses i registeret omgående. De tilknyttede instanser opdaterer egne afgørelser.

Asylregisteret opdateres kun, så længe asylsagen er verserende. Når asylsagen afsluttes - typisk ved overgivelse til Dansk Flygtningehjælp, udrejse eller legalt ophold på andet grundlag end asyl - overgår den fortsatte registrering af eventuelle hændelser i sagen som nævnt til Direktoratets manuelle kartotekssystem.

Asylregisteret finder som nævnt udelukkende anvendelse i forbindelse med asylsager. Der opdateres således hverken familiesammenførings- eller visumsager. Statistikføring vedrørende sådanne sager foregår derfor manuelt.

Dansk Flygtningehjælps register over flygtninge i Danmark

Dansk Flygtningehjælps flygtningeregister er et EDB-baseret centralt register placeret på Flygtningehjælpens hovedkontor i Borgergade. Registeret blev etableret i august 1987 (alle flygtninge, der har fået udbetalt ydelser i løbet af 1986 er dog registreret).

Personkredsen

I perioden fra registerets etablering til 31. december 1989 registreredes personer, som havde fået ophold i Danmark i henhold til udlændingelovens paragraffer 7.1 og 7.2 (personer med flygtningestatus), 9.2.2 (opholdstilladelse af humanitære grunde) og børn født af personer under Flygtningehjælpens forsorg.

Da familiesammenførte i denne periode ikke kunne være under Flygtningehjælpens forsorg, registreredes sådanne personer ikke i registeret. Kun hvis en familiesammenført efterfølgende søgte og fik flygtningestatus i henhold til paragrafferne 7.1 og 7.2, oprettedes de i registeret.

Pr. 1. januar 1990 ændredes reglerne for hvilke personer, der kom under Flygtningehjælpens forsorg og hvilke, der kom under kommunernes forsorg. Børn, som får opholdstilladelse efter paragraf 9.2.4 (uledsagede børn) tilbydes nu Flygtningehjælpens integrationsprogram. Endvidere blev det besluttet, at den, der familiesammenføres med en herboende flygtning, i integrationsmæssig henseende følger denne. Dvs. familien er samlet under samme instans (Flygtningehjælpen eller kommunen). Det er Flygtningehjælpens opgave at foretage visiteringen, dvs. finde ud af, om den her-

boende flygtning er under Flygtningehjælpens eller kommunens forsorg. Efter 1. januar 1990 er det derfor sådan, at alle personer, som har fået ophold i Danmark i henhold til paragrafferne 7.1, 7.2, 9.2.2, 9.2.4 (og nyfødte) og personer, der har fået ophold efter paragraf 9.1 (familiesammenføring) og som ankommer til landet, oprettes i registeret.

Hvilke oplysninger registreres?

For hele personkredsen registreres (efter 1. januar 1990) en række stamoplysninger, som fremgår af de officielle overgivelsesbreve fra Direktoratet for Udlændinge. Det drejer sig om følgende oplysninger:

udlændingenr	fornavn	tidl. flygtningestatus
familiekode	køn	flygtningekategori
fødselsdato	civilstand	nation
indrejsedato	forsørgers udlr	overgivet fra kommune
overgivelsesdato	forsørgers familiekode	
efternavn	flygtningestatus	

For personer, der overgives til kommunen, registreres ikke yderligere oplysninger.

For personer, der forbliver under Flygtningehjælpens forsorg, registreres yderligere en række integrationsrelevante oplysninger, hvoraf de væsentligste er:

CPR-løbenr	boligform
DF-kontor	dato for permanent boligplacering
dato for DF-placering	indflytningsdato
opholdstilladelse til	boligart
arbejdstilladelse til	DF-ejendomsnummer
pasansøgningsdato	ydelsesparagraf
paskode	udgået af forsorg - dato
adresse	udgået til

postnummer

Hvor længe gemmes oplysningerne?

Oplysningerne i registeret slettes efter 5 år. Dog gemmes en række identifikationsoplysninger yderligere 5 år. Det drejer sig om:

udlændingenr	fornavn
familiekode	overgivelsesdato
fødselsdato	centernavn
løbenr	arkiv. dato
efternavn	arkiv. form

